

A Fővárosi Ítéltábla a Trinn Ügyvédi Iroda (**cím**) és a vele együttműködésben dr. Metzinger Péter ügyvéd (**cím**) által képviselt **felperes neve (cím)** felperesnek, a Dr. Gurbi Marianna Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt alperes neve (**cím**) alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2017. január 10. napján kelt, 3.G.40.229/2016/14. számú ítélete ellen, a felperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2017. szeptember 13. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 347.400 (Háromszáznegyvenhétezer-négyszáz) forint másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 1.319.400 (Egymillió-háromszáztizenkilencezer-négyszáz) forint, tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a 14. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 824.600 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak - külön felhívásra - 989.500 forint le nem rótt illetéket.

Ítélete indokolásában a tényállást illetően rögzítette, a felek között 2014. augusztus 5. és 2015. március 5. napja között összesen 10 db bizományosi, illetve adásvételi szerződés jött létre, amelyek értelmében az alperes megbízta a felperest 1.150.000 forint névértékű ... , 15.040.000 forint névértékű ..., és 590.000 forint ... elnevezésű kötvény megvásárlásával, így az alperes összesen 16.780.000 forint névértékű kötvény tulajdonosává vált. Az alperes, aki a felperes alkalmazásában állt és az ún. „back office”-ban dolgozott, 2016. [helyesen: 2015.] március 6-án jelezte kolléganőjének, hogy az értékpapírjait értékesíteni kívánja azzal, hogy 2016. [helyesen: 2015.] március 9. napjára, hétfőre már a papírok ellenértékét is szeretné megkapni. A felek között 2015. március 6. napjára dátumozva három adásvételi szerződés jött létre, amelyben az alperes eladta, a felperes pedig megvásárolta az alperes tulajdonában lévő, említett értékpapírokat az aznapi árfolyamon, így azokért összesen 16.528.177 forintot fizetett. Az ügyleteket ... 2015. március 8. napján, 21 óra 6 perc és 21 óra 9 perc között vitte fel a ... rendszerébe. Az alperes számlájára 16.492.268 forint átutalása 2015. március 9-én reggel 7 óra előtt megtörtént.

A Magyar Nemzeti Bank 2015. március 10. napján felügyeleti biztosként a felpereshez kirendelte a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft.-t.

A felperessel szemben 2015. április 20. napján felszámolás elrendelése iránti kérelem benyújtására került sor. A Fővárosi Törvényszék elrendelte a felperes felszámolását. A kijelölt felszámoló a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft. lett, a felszámolóbiztos A felszámolás kezdő időpontja 2015. április 22. napja.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság rögzítette, a felperes a keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg a felek közötti, ... és ... számú adásvételi szerződések érvénytelenségét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján, valamint a Cstv. 40. § (1a) bekezdése és a Ptk. 6:112. §-a értelmében állítsa helyre az eredeti állapotot akként, hogy kötelezze az alperest 16.492.282 forint és annak a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti, 2015. április 23. napjától a teljesítésig terjedő időszakra számított késedelmi kamatai megfizetésére. Kötelezze továbbá a felperest, hogy ezen átutalásnak a bankszámláján történő jóváírását követően azonnal transzferáljon az alperes által megadott értékpapírszámlára 42 darab ... megnevezésű, ... azonosítószámú, 273 db ... megnevezésű, ... azonosítójú, valamint 8 db ... megnevezésű, ... azonosítójú értékpapírt, továbbá állapítsa meg, hogy az alperesnek 13.342.661 forint követelése áll fenn a felperessel szemben, melyet a felszámolójának történő bejelentés útján, a Cstv. rendelkezése szerint hitelezői igényként érvényesíthet.

A felperes előadta, hogy a 90 napos szubjektív keresetindítási határidő 2015. május 20. napján kezdődhetett el. Az eljárás folyamán már nem vitatta, hogy a papír alapú KELER kivonat április 22. napján megérkezett, illetve április 30. napjától már volt elektronikus hozzáférése a KELER rendszerhez, de álláspontja szerint a szubjektív határidő így is csak május 20. napján kezdődött meg. Ezen álláspontját azzal magyarázta, a felszámolást az adós szervezetével kellene lebonyolítani, erre azonban nem volt lehetősége, mert a munkavállalók igen jelentős része felmondott. Ezen kívül az adósnak több mint 31.000 ügyfele volt és egy ilyen nagyságrendű szervezet felszámolásához a felszámoló nem rendelkezik elégséges kapacitással, ez nem is szükséges. A feldolgozandó irat mennyisége 750 folyóméter volt, amelynek feldolgozása öt hónapot vett igénybe. Az adósnak az adott időben költöznie is kellett, a számítógépes nyilvántartása nem volt auditált, és a megbízhatóságához igen komoly kételyek fértek. A bonyolult számítógépes rendszerhez a felszámoló egyébként szakértelemmel nem rendelkezett. A felszámoló jogosult dönteni a peres eljárások megindításáról, ez azonban nem az egyetlen és nem is elsődleges feladata. Arra is hivatkozott, hogy a perindítási határidő a Ptk. 6:24. §-a alapján nyugodott, mert objektíve nem volt elvárható a felszámolótól ilyen mennyiségű adat áttekintése és az intézkedés meghozatala. Az eljárások megindításához a KELER rendszerhez való hozzáférés szükséges, de nem elégséges feltétel volt, mert abból a kifizetések jogcíme nem volt megismerhető.

A felperes egyértelműen megállapíthatónak tartotta, hogy az alperes hitelezőnek minősül és előnyben részesült azon hitelezőkkel szemben, akik nem szabadultak meg értékpapírjaiktól, mivel azok nem fognak 100%-os megtérülésben részesülni. Kifejtette, a jogügyletek nem voltak a rendes gazdálkodás körébe vonhatók, mert fiktív értékpapírok adásvétele nem tartozhat ide, ahogy azon jogügyletek sem, amelyeket az Üzletszabályzat (a továbbiakban: ÜSZ) megsértésével kötnek meg. Kifejezte azt az álláspontot is, hogy a szerződés a felek között létre sem jött, amit a bíróságnak hivatalból kell észlelni. A felperes részéről hiányzott az ügyleti akarat, ezt az alperes felé senki nem nyilvánította ki. A szerződéskötésre három módon kerülhetett sor: személyesen, telefonon a call-center útján, vagy az internetes felületen. Az alperes a kolléganőjével közölte a szerződéskötési akaratát, a felperes részéről azonban senki nem jelezte ezt, az összeg későbbi kiutalása pedig nem jelenti, hogy a szerződés létrejött, amit a felperes később sem hagyott jóvá. A pénz kiutalását végző munkatársak a cég képviselőit, szerződéskötésre nem voltak jogosultak. A felperes közzétett ugyan napi árfolyamot, ezzel azonban nem engedett opciós jogot a kötvénytulajdonosoknak. Ezen kívül a szerződés visszadátumozásra került, csak március 8-án nyert felvitelt a rendszerbe, március 6-i dátummal.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a felperes a keresetindítási

határidőből kicsúszott. Véleménye szerint a 90 napos határidő a felszámoló kijelölésével megkezdődött, így 2015. július 21. napján lejárt. Kiemelte, hogy a felperes adósnál a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft. által kijelölt személy volt a felügyeleti biztos is, így a határidő a felszámolás első napján megkezdődött. Az adós felszámolását végző szervezetet kifejezetten pénzügyi szervezetek felszámolására hozták létre, így a megfelelő szakmai rutinnal, tapasztalattal rendelkeznie kell. A konkrét szerződés nem szükséges ahhoz, hogy dönteni lehessen a per megindításáról. A szerződésekhez pénzmozgások társultak, erről pedig a felszámolónak tudomással kellett bírnia. Köztudomású tény volt, hogy voltak olyan szerződések, amelyeket a felügyeleti biztos kirendelése előtt pár nappal kötöttek, így ezt a felszámolónak is tudnia kellett. Az elévülés nyugvására történő hivatkozást is alaptalannak tartotta, valamint álláspontja szerint a felperes keresete érdemben sem megalapozott. A szerződések létre nem jöttével kapcsolatos felperesi előadásokat sem fogadta el, mivel a jogszabály írásbeliséget nem ír elő a perbeli szerződésekre, a felperes ügyleti akaratát pedig kifejezte, hogy napi árfolyamot tett közzé. A szóbeli szerződéskötést az ÜSZ. is lehetővé teszi, ha az itt előírt alakíságot a felek esetlegesen megsértették, a szerződés a Ptk. 6:94. § (1) bekezdése értelmében a teljesítés elfogadásával érvényessé vált.

Az alperes 2016. június 30. napján beszámítási kifogást is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes a bírósághoz 2016. augusztus 19. napján érkezett beadványában a keresetét módosította, amelyben másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén kérte az alperes kötelezését. A felperes kifejtette, a kereset módosítására lehetősége van, mivel a jelen perben a jogi képviselő nem kötelező. A kereset nem értékpapírból származó jogviszonyon alapul, annak tárgya eredetileg is adásvételi szerződés volt. Hivatkozott arra is, hogy az alperes személyes meghallgatása során jutottak olyan új tények a birtokába, amelyek lehetővé teszik a keresetmódosítás előterjesztését. Az alperes beszámítási kifogásának előterjesztéséhez nem járult hozzá, azt egyébként érdemben is alaptalannak tartotta.

Az alperes a keresetmódosításhoz ugyancsak nem járult hozzá.

Az elsőfokú bíróság a döntése jogi indokolása körében rögzítette, a felperes nem hivatkozott olyan körülményre, hogy a felszámolás elrendelésekor a jelen perrel támadott szerződések ne feküdtek volna el az iratok között, illetve azokat a számítógépes rendszer ne tartalmazta volna, és előadása szerint 2015. április 30. napján már hozzáféréssel rendelkezett a KELER által üzemeltetett rendszerhez is. A felperes e két körülmény ismeretében kerülhetett olyan helyzetbe, hogy gyakorolhassa a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontjában, valamint 40. § (2) bekezdésében meghatározott jogait. A felperes a KELER rendszerhez történő hozzáférés napján olyan helyzetbe került, hogy felmérje a perbeli jogügylet esetében a fiktív és valódi kötvények arányát és meghatározhassa az érvénytelenség pontos jogkövetkezményét. Mindezek alapján a 90 napos szubjektív perindítási határidő első napja az ezt követő napon kezdődött, ezért a keresetlevélnek legkésőbb 2015. július 29. napján meg kellett volna érkeznie a bírósághoz. Ezen időponthoz képest elkéssetten, 2015. augusztus 17. napján érkezett.

Az elsőfokú bíróság a kereset elkészsége okán nem vizsgálta, hogy a perbeli adásvételi szerződések a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjába, illetve 40. § (2) bekezdésébe ütköznek-e, továbbá mellőzte a felek által e körben előterjesztett bizonyítási indítványokat.

Leszögezte, nem érzékelt olyan körülményt, amelynek alapján a szerződés létre nem jöttére lehetne következtetni. A felperes kifejezetten a kötvények másodlagos piacának biztosítása érdekében napi árfolyamot tett közzé, és nem élt olyan kikötéssel, miszerint egy nap csak bizonyos mennyiségű értékpapírt hajlandó megvásárolni. Így amikor az alperes olyan tartalmú nyilatkozatot tett, hogy a kötvényeit el kívánja adni, a szerződés létrejött azon az áron, amit a felperes az adott napra közzétett. Az esetleges formakényszer megszegése a szerződés érvénytelenségéhez vezethet, a felperes azonban úgy nyilatkozott, hogy az e miatti semmisségre nem kíván hivatkozni.

Az alperes beszámítási kifogását és a felperes keresetmódosítását nem fogadta be, mivel a Pp. 146/A. § (1) bekezdésében, illetőleg a Pp. 147/A. § (1) bekezdésében előírt határidőket a felek

elmulasztották. E körben utalt arra, hogy a Pp. 23. § (1) bekezdés h) pontja értelmében a törvényszék hatáskörébe tartoznak az értékpapírból származó jogviszonnyal kapcsolatos perek. Hozzáfűzte azt is, az alperes meghallgatásakor nem hangzottak el olyan új tények, melyekről a felperes ne szerezhette volna tudomást, így ez sem alapozza meg a keresetváltoztatását lehetőségét.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát indítványozva, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérve.

Fellebbezése indokolásában előrebocsátotta, a fellebbezési eljárásban elsődlegesen azt a jogkérdést kell elbírálni, hogy a felek közötti szerződés létre jött-e. E tekintetben az elsőfokú bíróság egyetlen mozzanat alapján, abban látta a szerződés létrejöttét megállapíthatónak, hogy a felperes közzétette a kötvények napi árfolyamát. Ez azonban nem volt konkrét szerződéses ajánlatnak tekinthető, hiszen az árfolyam közzététele csak tájékoztató funkcióval bír, és a kötvények adásvételére vonatkozó szerződésnek nem a vételár az egyetlen lényeges eleme. Hangsúlyozta, az ügylet megkötésére vonatkozó egyedüli bizonyíték, az alperes által egyoldalúan aláírt okirat valótlan keltezésű, így az abban rögzített jognyilatkozat nem felelhet meg a felek akaratának, tehát nincs szerződés, aminek az ellenkezőjét az alperesnek kellett volna bizonyítania. E vélekedései kapcsán hivatkozott a BH2012. 210. sz. jogesetre.

Hangsúlyozta, a jelen perben a jogi képviselet nem kötelező, továbbá csak a per folyamán, az alperes személyes meghallgatása során elhangzott új tények alapján következtethetett arra, hogy a szerződés nem jött létre. A keresetmódosítás ezekre figyelemmel határidőben került előterjesztésre. A perindítási határidőt a Cstv. 40. §-ára alapított kereseti kérelmek esetében abban az esetben kell vizsgálni, ha a felek között a szerződés létrejött. A Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti 90 napos határidő vonatkozásában utalt a Kúria BH2017. 65. számon közzétett felülvizsgálati ítéletére, kiemelve, hogy a perindításhoz az érvénytelenségi okról való tudomásszerzés kell, amihez a bejelentett hitelezői igények feldolgozására is szükség van. Ebből következően a hitelezői igények bejelentésére megszabott 40 napos határidő eltelte előtt a 90 napos szubjektív perindítási határidő eleve meg sem nyílhat. A felügyeleti biztosnak nem volt feladata a perindítások előkészítése, a felszámolóbiztos pedig nem tudhatta eleve, hogy mely ügyleteket kell keresnie. A felszámolóbiztosnak nem arra van 90 napja, hogy az érvénytelenségi okot felismerje és a pert megindítsa, hanem arra, hogy ha az érvénytelenségi okot felismerte, az onnan számított 90 napon és az egy éves jogvesztő határidőn belül a pert megindítsa. Ezt a munkát úgy végezhetette el, ha a felperes vonatkozó adatbázisaiban fellelhető adatokat verifikálta, majd ezek alapján mérlegelte, fennáll-e és mely ügyletek esetében olyan érvénytelenségi ok, amely alapján az ügylet támadható. Erről a felperes saját nyilvántartásaiból nem volt kellő tudomás szerzhető. Mindezek alapján továbbra is állította, hogy az adott körülmények között 2015. május 20. napja előtt nem kerülhetett olyan helyzetbe, hogy az ügyletek megtámadhatóságáról tudomást szerezzen. A perindítási határidő megítélését az sem befolyásolhatja, hogy a felperes az erre vonatkozó állítását a perben a lefolytatott bizonyítás eredményként módosította. Amint a bizonyítás során kiderült, a felszámoló elektronikusan már 2015. április 30-ától hozzáféréssel rendelkezett a KELER rendszeréhez, tehát ezen időponttól elvileg a KELER kivonatokat maga is lekérhette. A perindítási határidő azonban 2015. május 20. napja előtt nem kezdődhetett meg, mert a felszámolónak időre volt szüksége ahhoz, hogy a temérdek adatot abból a szempontból is megvizsgálja, feldolgozza, hogy indítson-e a Cstv. 40. §-a alapján pereket. Ehhez az eltelt 18 munkanap teljesen ésszerű idő volt, mégpedig nem kapacitáshiány, hanem az eset releváns körülményei miatt.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés nyugtvására való hivatkozását nem értékelte.

Az ügy érdemében hangsúlyozta, az ügylet visszadátumozásával jogszabályba ütköző módon került sor a lebonyolításra, ami nyilvánvalóan nem felelhet meg a rendes gazdálkodás követelményeinek, de a bíróság által joghatás kiváltására alkalmasnak sem fogadható el. Bizonyított, illetve nem

vitatott tény az is, hogy amennyiben a felperes a felszámolást megelőzően nem jutott volna hozzá a követelése 100%-ához, akkor a felszámolásban gyakorlatilag nulla % kielégítéshez jutna. Ezzel jelentős előnyben részesült azon hitelezőkhöz képest, akik nem váltották vissza a felszámolás előtt a kötvényeiket.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Fellebbezési ellenkérelmében kifejtette, a felperes azon tényelőadason kívül, hogy kötvényeket vásárolt az alperestől, amelyek ellenértékét megfizette a számára, a hitelező előnyben részesítésének alátámasztására semmilyen további tényállítást, bizonyítási indítványt nem tett. Azt, hogy a kötvény adásvétel a felek között teljesezésbe ment, nem csak a felperes saját nyilvántartásai, hanem a KELER-től havonta kapott számlakivonatok, a KELER KID rendszere, valamint az adós pénzforgalma is mutatja. A felszámoló mindezen adatoknak birtokában volt a felszámolás kezdő időpontjában, továbbá a felszámolást (felügyeleti intézkedést) megelőző tömeges kötvény-visszavásárlások ténye köztudomású volt. Mindezek alapján a felszámoló kötelezettsége volt a támadhatónak tartott ügyletek fellelése, majd a szükséges perek megindítása. Ha a felszámoló a szerződést annak pusztá teljesezésé okán támadhatónak tartotta, úgy az ennek alapjául szolgáló tényeket már a felszámolás kezdő időpontjában ismerte. Ha pedig további információk beszerzését tartotta szükségesnek a perindításhoz, a Cstv. 40. §-a szerinti megtámadásnak nem lett volna helye, tekintettel arra, hogy többletinformációkat nem adott elő az egy éves jogvesztő határidő lejártáig.

Alaptalannak tartotta azt a hivatkozást is, hogy az eljáró bíróságnak mindenképpen állást kellett foglalnia a szerződés létrejötte kérdésében.

Helyeselte az elsőfokú bíróság véleményét azt illetően, hogy a jelen perben a jogi képviselő kötelező, ezért a felperes keresetváltoztatása elkésett. Osztotta azt is, hogy a lefolytatott meghallgatás során nem hangzottak el olyan új tények, amelyekről a felperes korábban ne szerezhetett volna tudomást.

Nem értett egyet azzal a jelentőséggel, amelyet a felperes a szerződés „féloldalas” aláírásának tulajdonított, továbbá vitatta a visszádatumozást, mivel meglátása szerint az adott esetben szóban létrejött szerződés utólagos írásba foglalásáról van szó.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott, indokaival az ítéletábla zömében egyetért, ezeket nem ismétli meg.

Az ítéletábla mindenekelőtt rögzíti, a felperes a szerződés hiányára a perben első alkalommal a keresetváltoztatását tartalmazó beadványában hivatkozott.

A fellebbezésben, valamint az alperes arra tett észrevételei kapcsán kiemelendő, az alperes vélekedésétől eltérően, a bíróságnak a 2/2010. (VI. 28.) PK véleményben (a továbbiakban: PK vélemény) kinyilvánítottak szerint a szerződés létrejöttének kérdésében álláspontot kellett kialakítania. A bíróságnak ugyanis hivatalból - a szintén hivatalból észlelendő esetleges semmisségi okok vizsgálatát megelőzően - észlelnie kell azt is, ha a szerződés nem jött létre [PK vélemény 4.a.) pont], és először a szerződés létrejöttéről vagy létre nem jöttéről kell állást foglalnia, ha a perben ez iránt kétség merül fel [PK vélemény 6.a.) pont]. A bíróság e kötelezettsége tehát a felperes keresetmódosításától függetlenül fennállt.

Az ítéletábla a szerződés létrejöttének kérdésében az elsőfokú bíróság által rögzítettekhez annyit kíván hozzáfűzni, az ÜSZ. 12.3.1. pontja lehetővé tette, hogy a szerződéskötésre - a felperes saját kizárólagos jogkörében biztosított lehetőségnél fogva - a felperes és az ügyfél által előzetesen

egyeztetett időpontban és helyszínen kerüljön sor a felperes társaság alkalmazottainak jelenlétében, tehát nem csak a felperes ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben és a lehetséges elektronikus csatornákon (telefax, internet, telefon). A felperes az ügyfél részéről érkező ajánlatot az ÜSZ. 12.6.1. pontja értelmében meghatározott okokból, de szabadon is visszautasíthatta; egyébként a szerződést az ÜSZ. 12.3.2. pontja szerint írásban vagy elektronikus úton rögzítette. Az ÜSZ. az elektronikus csatornákon érkező megbízásokkal kapcsolatban kifejezetten tartalmazta, hogy az „elfogadható megbízások” a rendszerben kötelezően rögzítendőek (ÜSZ. 12.4.1.4., 12.4.3.8. pont); illetőleg az Internetes Kereskedési Rendszerben - az ügyfél azonosításával és elektronikus kódolással történt aláírás esetén - a szerződés külön írásba foglalás nélkül, a felperes általi nyilvántartásba vétellel jön létre.

A szerződés blanketták és a kiutalási kérelem generálása, az ügyletek elektronikus rögzítése, az értékpapírtranszfer, valamint a pénzforgalmi számlára történő átutalás a jelen esetben nem kérdésesen megvalósult, amelyek végrehajtása a felperes jogai, illetőleg kötelezettségei körébe tartozott és neki állt módjában. A szerződés(ek) létrejöttének irányába mutató mindezen tényekre és körülményekre tekintettel az elsőfokú bíróság a perbeli jogügylet(ek) keletkezésére vonatkozóan a mérlegelése eredményeként nem jutott okszerűtlen megállapításra, így a másodfokú eljárásban nem lehet indokolt annak eredményétől eltérő következtetés levonása.

A felperes a perbeli, papír alapú szerződések keltezése és aláírása közötti időbeli eltérés kapcsán alkalmatlanul hivatkozott az ügyvédi fegyelmi vétség ügyében született BH2012. 210. sz. jogesetre. A jelen esetben a papír alapú szerződések értékelését illetően annak van jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 199. §-a szerint a tárgyalás és a bizonyítás összes adata alapján szabadon megítélhette, hogy az okirati bizonyítás mennyiben volt figyelembe vehető, amennyiben az adott okirat a Pp. 195-198. §-ok rendelkezéseinek nem felelt meg.

A keresetváltoztatás megengedhetősége körében az ítéletábra rögzíti, hogy a jelen perben elsősorban a Cstv. 40. § (1) bekezdéséből eredően kötelező a jogi képviselőt, mivel a keresetindítást a Cstv. 6. § (1) bekezdése szerinti törvényszék előtt teszi lehetővé, amikor úgy szól, hogy a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül támadhatók meg keresettel az a)-c) pontban jelezett ügyletek a bíróság [6.§ (1) bekezdés] előtt.

A Pp. 73/A. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a jogi képviselő a törvényszék elsőfokú hatáskörébe tartozó perekben, a per minden szakaszában, a jogorvoslati eljárás során is, kötelező. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen észlelte, hogy a Pp. 146/A. § (1) bekezdése értelmében az adós érdemi ellenkérelmének előadását követő 30 nap határidőhöz képest a felperes a keresetét elkésztetten változtatta meg azzal, hogy az alperesnek a per első tárgyalásán, 2016. április 26. napján benyújtott ellenkérelméhez képest a 2016. augusztus 18. napján érkezett beadványában jelentette be.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon okfejtésével is egyetért, hogy az alperes részéről elkésztetten előterjesztett beszámítási kifogás nem teremt alapot a felperes számára a Pp. 146/A. § (2) bekezdése alapján történő keresetváltoztatásra.

A keresetváltoztatást a Pp. 146/A. § (4) bekezdése alapján az alperes személyes meghallgatásán elhangzottak sem alapoZHatták meg, mert nem tartalmaztak olyan új tény, bizonyítékot, amellyel a felperes azt megelőzően nem lehetett tisztában. A felperes ugyanis már a keresetindításkor is ismeretében volt annak, hogy a szerződésekből csak az alperes által aláírt okirat áll rendelkezésre, a műveleti naplóból tudnia kellett, hogy az ügyletekkel kapcsolatban ki végezte el a számítógépes rendszerben a kiválasztási, felviteli, végrehajtási műveleteket, valamint kellő gondosság mellett arról is tudomást szerezhetett, hogy a szerződéskötésre nem is a szükségképpen nyomon követhető elektronikus utak valamelyikén (telefaxon, telefonon vagy interneten keresztül) került sor. E tényekhez képest az alperes által elmondottak nem tartalmaztak olyan, vonatkozó többlet adatot,

amely megelőzőleg nem állt a felperes rendelkezésére.

A Cstv. 40. § (1) bekezdése által megszabott keresetindítási határidő elmulasztásával kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla - a 15.Gf.40.578/2016/5/II. számú ítéletében ezzel kapcsolatban részletesen kifejtettekkel összhangban - azonosul azzal az elsőfokú ítéleti megállapítással, hogy a felperes legkésőbb 2015. április 30. napján, amikor már a KELER rendszerhez való hozzáférési joga is megnyílt, minden olyan adat, információ birtokában volt ahhoz és minden előfeltételével rendelkezett annak, hogy a keresetében felhozott megtámadási okot felismerje. E tekintetben a szubjektív elvárhatóságot az a zsinórmérték határozza meg, amely a felperest képviselő felszámolóval, mint a 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) 39. § (1) bekezdésének l) pontja szerinti, a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdéi szolgáltatásokról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) hatálya alá tartozó intézmény felszámolására a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 47. § (2) bekezdése alapján kötelezően kirendelendő és a Hpt. 47. § (3) bekezdése értelmében - eltérő törvényi rendelkezés hiányában - másféle társaság felszámolására ki sem rendelhető, kifejezetten, a perbelihez hasonló, speciális feladatra szakosodott, professzionális szervezettel szemben támasztható és róla alappal feltételezhető. Az ennek megfelelő mércével a feldolgozandó, ellenőrizendő adatok mennyisége, a feladat volumene nem minősülhet az igényérvényesítést gátló, menthető oknak, ami a támadott ügyletről való tudomásszerzésre és a keresetlevélben megnevezett megtámadási ok felismerhetővé válására tekintettel nem a Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti 90 napos keresetindítási határidő, hanem e határidő elévülésnek nyugvása kérdésében jöhetett volna figyelembe, méltányolhatósága hiányában azonban nem lehetett a felperes javára értékelni.

A fellebbezésben hiányoltakkal ellentétben, az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában kitért arra, hogy a megtámadási határidő nyugvásával nem értett egyet és részletezte ennek indokait.

Az ítéltábla végül kiemeli, a Cstv. 40. § (1) bekezdésében írt 90 napos keresetindítási határidő kezdetét a felperes által hivatkozott kúriai határozat (BH2017. 65) a szerződés tartalmának, valamint az egyéb releváns körülményeknek a megismeréséhez kötötte, utóbbiak közé sorolva a hitelezői igények bejelentését, feldolgozását is. A felperes vélekedésétől eltérően a hitelezői igények bejelentése, feldolgozása nem általános érvénnyel, hanem csak az adott eset egyedi sajátosságaitól, természetétől függően minősül egyéb releváns körülménynek. A felperes a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti megtámadási ok fennállását abban jelölte meg, hogy a hitelező az eredeti lejáratú idő előtt, korábban hozzájutott a kötvényei ellenértékéhez. Az eredeti lejárat, valamint a támadott szerződés időpontjának egybevetéséből minden további nélkül megtehető, ezen megállapításhoz a hitelezői igények feldolgozására nem volt szükség, tehát a jelen esetben a hitelezői igények bejelentésének bevétele és azok feldolgozása nem releváns körülmény a megtámadhatóság észleléséhez. A felperes által megjelölt megtámadási okhoz képest ténylegesen figyelembe veendő tényeket, körülményeket - a felperes saját számítógépes adatbázisából, továbbá a hozzáférhetővé vált KELER rendszerből nyerhető adatokkal, illetőleg a megismerhetőségük, hozzáférhetővé válásuk időpontjával kapcsolatban - az elsőfokú bíróság számba vette.

A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettek tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, helytálló indokai tekintetében a Pp. 254. § (3) bekezdésének alkalmazása mellett.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban felmerült költségeit maga viseli, köteles továbbá megfizetni az alperesnek az ítéltábla előtti jogi képviseletével keletkezett, ügyvédi munkadíjban jelentkező költségét és az

államnak az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdésének i) pontja értelmében feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Az alperes javára megállapított ügyvédi munkadíj összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-b) pontja, valamint (5) bekezdése alapján határozta meg, amely általános forgalmi adót nem tartalmaz.

A le nem rótt másodfokú eljárási illeték viseléséről szóló rendelkezés a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének felel meg.

Budapest, 2017. szeptember 13.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Rápolti Barbara s.k., Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
(Szénási Rita)